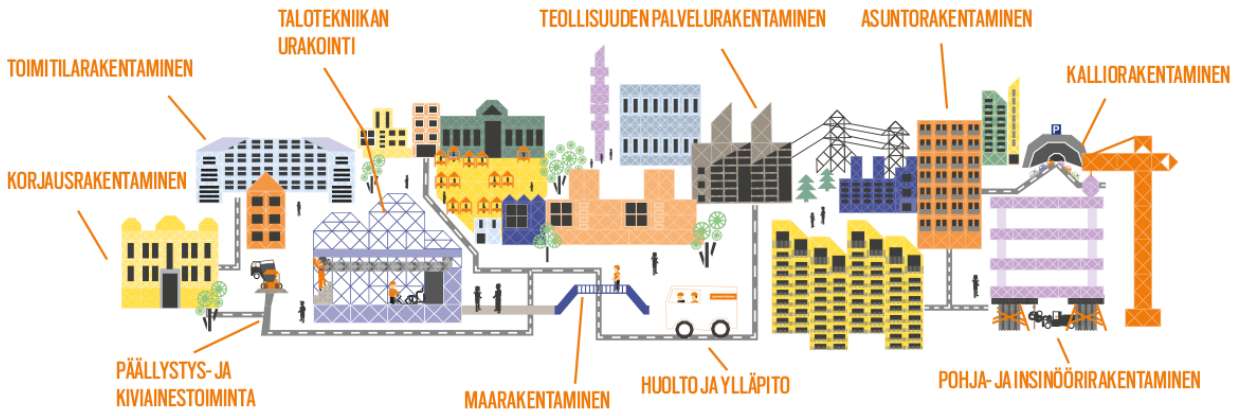
LEMMINKÄINEN
OSAVUOSIKATSAUS

Lemminkäisen osavuosikatsaus 1.1.–30.6.2013:

Kannattavuushaasteita etenkin kansainvälisissä toiminnoissa; Lemminkäinen leikkaa kustannuksia 30 miljoonalla eurolla.

Lemminkäinen

Lemminkäisen osavuosikatsaus 1.1. – 30.6.2013:
Kannattavuushaasteita etenkin kansainvälisissä toiminnoissa; Lemminkäinen leikkaa kustannuksia 30 miljoonalla eurolla

Tammi-kesäkuu 2013 (1-6/2012)

- Ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihto laski 6 % ja oli 827,6 milj. euroa (882,4).
- Tilauskanta oli katsauskauden lopussa 2 085,1 milj. euroa (1 931,2). Tilauskannan kasvusta suurin osa tuli kansainvälisistä toiminnoista. Tilauskannasta 52 % (53) kohdistuu vuodelle 2013.
- Liikevoitto heikkeni ja oli -50,7 milj. euroa (-13,9). Liikevoittoprosentti oli -6,1 (-1,6). Tappiota aiheuttivat päällystyskauden viivästymä, asuntotuotannon vähäinen valmistuminen sekä kertaluonteiset erät
- Tulos ennen veroja oli -62,4 milj. euroa (-22,3).
- Osakekohtainen tulos oli -2,63 euroa (-0,90).
- Liiketoiminnan rahavirta oli -78,2 milj. euroa (9,2). Rahavirtoihin vaikutti etenkin katsauskauden heikko tulos sekä käyttöpääoman muutokset.
- Omavaraisuusaste oli 29,2 % (31,2) ja nettovelkaantumisaste 108,6 % (91,7).
- Korollinen vieras pääoma kasvoi 30 % ja oli katsauskauden päättyessä 494,5 milj. euroa (381,6). Korollinen nettovelka oli 405,2 milj. euroa (348,9).

Huhti-kesäkuu 2013 (4-6/2012)

- Toisen vuosineljänneksen liikevaihto laski 8 % ja oli 521,2 milj. euroa (567,0).
- Liikevoitto heikkeni selvästi ja oli -12,4 milj. euroa (7,7). Liikevoittoprosentti oli -2,4 (1,4).
- Tulos ennen veroja oli -19,3 milj. euroa (2,0).
- Osakekohtainen tulos oli -0,91 euroa (0,12).
- Liiketoiminnan rahavirta oli -53,8 milj. euroa (-26,4).

Ohjeistus vuodelle 2013

Tilauskannan ja lähiaikojen kysyntänäkymien perusteella vuoden 2013 liikevaihdon odotetaan pysyvän vuoden 2012 tasolla. Vuoden 2013 liikevoiton arvioidaan jäävän vuoden 2012 tasosta. Vuonna 2012 Lemminkäisen liikevaihto oli 2 268 milj. euroa ja liikevoitto oli 50 milj. euroa. Kuluvana vuonna Lemminkäinen on tarkistanut vuoden 2013 tulosohjeistustaan 19.4.2013 sekä 18.7.2013.

Avainluvut

IFRS, milj.euroa	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	4-6/2013	4-6/2012	Muutos	1-12/2012
Liikevaihto	827,6	882,4	-6 %	521,2	567,0	-8 %	2 267,6
Liikevoitto	-50,7	-13,9	yli 100	-12,4	7,7		50,4
Liikevoitto-%	*-6,1*	*-1,6*		*-2,4*	*1,4*		*2,2*
Tulos ennen veroja	-62,4	-22,3	yli 100	-19,3	2,0		29,1
Jatkuvien toimintojen tulos	-48,9	-19,0	yli 100	-16,7	1,0		20,4
Lopetettujen toimintojen tulos		2,5			2,4		5,7
Myyntivoitto lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen							18,0
Katsauskauden tulos	-48,9	-16,5	yli 100	-16,7	3,5		44,1
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa							
Jatkuvista toiminnoista	-2,63	-1,02	yli 100	-0,91	0,00		0,83
Lopetetuista toiminnoista		0,12			0,12		1,21
Katsauskauden tuloksesta	-2,63	-0,90	yli 100	-0,91	0,12		2,04
Liiketoiminnan rahavirta	-78,2	9,2		-53,8	-26,4		57,8

Vuonna 2012 myydyt liiketoiminnot on luokiteltu lopetettuihin toimintoihin. Yhtiö myi 28.9.2012 Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy:n koko osakekannan, joka käsitti betoniliiketoiminnan. Kauppahinta oli noin 55 milj. euroa. Myynnistä yhtiö kirjasi 17,3 milj. euron myyntivoiton ennen veroja pääosin vuoden 2012 kolmannelle neljännekselle.

IFRS, milj.euroa	30.6.2013	30.6.2012	Muutos	31.12.2012
Tilauskanta, milj. euroa	2 085,1	1 931,2	8 %	1 443,9
Taseen loppusumma, milj. euroa	1 461,8	1 389,7	5 %	1 303,5
Korollinen nettovelka, milj. euroa	405,2	348,9	16 %	277,3
Omavaraisuusaste, %	*29,2*	*31,2*		*37,2*
Nettovelkaantumisaste, %	*108,6*	*91,7*		*62,8*
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	*5,7*	*8,4*		*10,8*

Toimitusjohtajan kommentti

”Lemminkäisen tulos vuoden ensimmäisellä puoliskolla oli kokonaisuudessaan huono. Merkittävimmät kannattavuushaasteet olivat kansainvälisissä toiminnoissa”, toimitusjohtaja Timo Kohtamäki toteaa. ”Suurin yksittäinen syy tappiolliseen tulokseen oli 4-12 viikkoa viimevuotista myöhemmin alkanut päällystys- ja kiviainesliiketoiminnan kausi kaikissa toimintamaissamme. Päällystystoiminnassa kustannusrakenne ja erityisesti henkilöstökulut olivat liian raskaat liiketoimintamme volyymiin nähden. Omaperusteisessa asuntorakentamisessa valmistuneiden asuntojen määrä oli poikkeuksellisen alhainen. Lisäksi tulosta rasittivat Norjan tehostamistoimiin sekä televerkkoliiketoimintoihin liittyvät noin 10 miljoonan euron kertaerät.”

"Vuonna 2011 käynnistetty, Suomen toimintoihin keskittyvä 50 miljoonan euron tehostamisohjelma on edennyt suunnitellusti. On kuitenkin selvää, että nämä toimenpiteet eivät ole riittäviä. Meidän on jatkettava kustannusrakenteen keventämistä vähentääksemme kausivaihtelun vaikutusta ja parantaaksemme kilpailukykyämme."

Tavoitteena on leikata kustannusrakennetta 30 miljoonalla eurolla. Päätökset pannaan täytäntöön vuonna 2013, ja säästöjen odotetaan realisoituvan täysimääräisinä vuoden 2014 toisesta vuosipuoliskosta lähtien. 30 miljoonaan euroon sisältyy toukokuussa 2013 julkaistu 10 miljoonan euron säästösuunnitelma.

"Lisäämme edelleen alihankintoja ja ulkoistamista. Viemme loppuun toimenpiteet, joilla vähennämme merkittävästi alueellisia yksiköitä Suomessa ja Norjassa. Väistämättä tämä edellyttää myös henkilöstömäärän sopeuttamista vastaamaan liiketoiminnan volyymia. "

Lemminkäinen arvioi tehostamistoimenpiteiden henkilövaikutuksen olevan noin 500 henkilötyövuotta. Sopeuttamistoimet koskevat Lemminkäinen-konsernin koko henkilöstöä kaikissa toimintamaissa.

"Skandinaviassa ja Venäjällä meillä on parhaat mahdollisuudet kasvaa ja parantaa kannattavuuttamme. Vahvistamalla kansainvälisten liiketoimintojen johtamisvastuita, haluamme varmistaa tehostamistoimien onnistumisen ja nopeuttaa kannattavaa kasvua", Kohtamäki toteaa.

Markkinanäkymät

Rakentamisen yleinen markkinatilanne on heikentynyt. Suomessa kokonaisrakentamisen määrän arvioidaan laskevan tänä vuonna. Infrarakentaminen laskee jo kolmatta vuotta peräkkäin, eikä suunnan odoteta merkittävästi muuttuvan lähivuosina ilman valtion tukitoimia. Uusien asuntojen kauppa kohdistuu entistä voimakkaammin pääkaupunkiseudulle ja kasvukeskuksiin. Alhaiset korot ylläpitävät asuntojen kysyntää, mutta kysynnän vetovoimaa hidastavat pankkien kiristyneet lainanantoehdot ja marginaalien nousu. Venäjällä Pietarissa comfort-luokan asuntojen kysyntä on edelleen suuri ja infrarakentamisen kysyntää kasvattaa useat tiehankkeet eri puolilla Venäjää. Ruotsissa ja Norjassa kasvava inframarkkina houkuttelee tekijöitä ympäri Eurooppaa, ja kilpailu etenkin päällystystöistä ja kalliorakentamisen urakoista on kireää.

Tiedotustilaisuus

Suomenkielinen tiedotustilaisuus analyytikoille ja medialle järjestetään torstaina 8. elokuuta klo 13.00 Lemminkäisen pääkonttorilla, osoitteessa Salmisaarenaukio 2, Helsinki. Osavuosikatsauksen esittelee toimitusjohtaja Timo Kohtamäki. Osavuosikatsausta koskeva esitysmateriaali suomeksi ja englanniksi on saatavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.lemminkainen.fi.

Vuoden 2013 taloudelliset tiedotteet

Vuoden 2013 osavuosikatsaukset ja tilinpäätöstiedote julkistetaan seuraavasti:

7.11.2013	Osavuosikatsaus 1.1. – 30.9.2013
7.2.2014	Tilinpäätöstiedote 2013

LEMMINKÄINEN OYJ
Konserniviestintä

Lisätietoja:

Timo Kohtamäki, toimitusjohtaja, puh. 02071 53263
Robert Öhman, talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 02071 53515
Katri Sundström, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 02071 54813

Toimintaympäristö

Suomessa rakentamisen yleinen markkinatilanne pysyi alkuvuonna alavireisenä, eikä suunnan odoteta muuttuvan lähitulevaisuudessa. Asuntorakentamisen kysyntä oli hyvä pääkaupunkiseudulla ja joissain kasvukeskuksissa. Maaliskuussa voimaan astunut varainsiirtoveron korotus hyydytti asuntokauppaa vain hetkellisesti ja myynti normalisoitui katsauskauden loppua kohti. Toimitilarakentaminen oli vähäistä ja keskittyi pääkaupunkiseudulle. Urakoinnin kannattavuus talonrakentamisessa ja talotekniikassa pysyi heikkona. Infrarakentamisessa pitkittynyt talvi vähensi päällysteiden ja kiviainesten kysyntää ja lisäksi julkisen sektorin tilaukset laskivat selvästi. Talonrakentamisen hiipuminen näkyi myös pohjarakentamisessa.

Ruotsissa ja Norjassa infrarakentamisen kasvu houkutteli runsaasti uusia tekijöitä eri puolelta Eurooppaa, mikä lisäsi alan hintakilpailua. Pitkän ja lumisen talven vuoksi päällystyskausi käynnistyi kaikissa **Skandinavian** maissa 4-12 viikkoa tavallista myöhemmin.

Venäjällä, Pietarissa viranomaisprosessi normalisoitui ja comfort-luokan asuntorakentaminen kasvoi. Asuntolainoja nostettiin vuoden ensimmäisellä puoliskolla aiempaa enemmän ja lainakorot nousivat hieman edellisvuodesta. Infrarakentamisen kysyntää Venäjällä ylläpitivät mm. suurkaupunkien välisten pääväylien rakentamis- ja kunnostustyöt. **Latviassa** ja **Liettuassa** infrarakentamisen kysyntä pysyi hyvällä tasolla, **Virossa** markkinatilanne heikkeni.

Konsernin liiketoiminnan kehitys

Liikevaihto

Liikevaihto toimialoittain, milj. euroa	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	4-6/2013	4-6/2012	Muutos	1-12/2012
Kansainväliset toiminnot	332,6	334,8	-1 %	235,8	231,1	2 %	903,2
Talonrakentaminen	239,5	282,8	-15 %	116,4	158,7	-27 %	682,4
Infrarakentaminen	174,7	224,2[1)]	-22 %	124,7	157,6[2)]	-21 %	591,1[3)]
Talotekniikka	98,4	117,4	-16 %	54,5	56,9	-4 %	230,0
Muut toiminnot ja konsernieliminoinnit	-17,5	-43,3	-60 %	-10,2	-16,4	-38 %	-84,3
Toimialat yhteensä	827,6	916,0	-10 %	521,2	588,0	-11 %	2 322,4
Lopetetut toiminnot		-33,6			-21,0		-54,8
Konserni yhteensä (IFRS)	827,6	882,4	-6 %	521,2	567,0	-8 %	2 267,6

1) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevaihtoa 33 milj. euroa
2) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevaihtoa 21 milj. euroa
3) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevaihtoa 55 milj. euroa

Lemminkäisen liikevaihto tammi-kesäkuussa laski 6 % ja oli 827,6 milj. euroa (882,4). Liikevaihto jäi edellisvuotta pienemmäksi kaikilla toimialoilla. **Suomessa** liikevaihtoa laski päällystyskauden viivästyminen, oman asuntotuotannon vähäinen valmistuminen sekä lykkääntyneet projektialoitukset talotekniikassa. **Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa** pitkäkestoinen talvi viivästytti päällystystöiden käynnistymistä paikkakuntakohtaisesti 4-12 viikkoa. **Venäjällä** omaperusteista asuntotuotantoa ei valmistunut. **Baltian maissa** infrarakentamisen kysyntä laski etenkin Virossa.

Tammi-kesäkuun liikevaihdosta 60 % (64) tuli Suomesta, 28 % (25) muista Pohjoismaista, 7 % (5) Venäjältä ja 5 % (6) muista maista.

Liikevoitto

Liikevoitto toimialoittain, milj. euroa	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	4-6/2013	4-6/2012	Muutos	1-12/2012
Kansainväliset toiminnot	-30,9	-16,0	-93 %	-4,7	-0,4	yli 100	15,0
Talonrakentaminen	2,1	1,6	31 %	-2,0	2,2		16,9
Infrarakentaminen	-7,7	6,5[1)]		3,4	10,3[1)]	-67 %	47,2[2)]
Talotekniikka	-1,9	2,0		-0,5	1,2		3,3
Muut toiminnot	-12,2	-4,7	yli 100	-8,5	-2,3	yli 100	-7,7
Toimialat yhteensä	-50,7	-10,5	yli 100	-12,4	11,0		74,8
Lopetetut toiminnot		-3,4			-3,3		-24,4
Konserni yhteensä (IFRS)	-50,7	-13,9	yli 100	-12,4	7,7		50,4

1) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevoittoa 4 milj. euroa
2) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevoittoa ja myyntivoittoa yhteensä 25 milj. euroa

Muiden toimintojen kuluja kasvattivat mm. panostukset tietohallintoon sekä aktivoitujen tietojärjestelmäkehitysmenojen poistot.

Liikevoitto-% toimialoittain	1-6/2013	1-6/2012	4-6/2013	4-6/2012	1-12/2012
Kansainväliset toiminnot	-9,3	-4,8	-2,0	-0,2	1,7
Talonrakentaminen	0,9	0,6	-1,7	1,4	2,5
Infrarakentaminen	-4,4	2,9	2,7	6,5	8,0
Talotekniikka	-1,9	1,7	-0,9	2,1	1,4
Konserni yhteensä (IFRS)	-6,1	-1,6	-2,4	1,4	2,2

Katsauskauden tappio kasvoi selvästi vertailukaudesta: liikevoitto tammi-kesäkuussa oli -50,7 milj. euroa (-13,9). Vuoden toinen neljännes jäi myös miinukselle: huhti-kesäkuun liikevoitto oli -12,4 milj. euroa (7,7).

Suurin yksittäinen syy tappiolliseen tulokseen oli 4-12 viikkoa viimevuotista myöhemmin alkanut päällystys- ja kiviainesliiketoiminnan kausi kaikissa Lemminkäisen toimintamaissa. Päällystystoiminnassa kustannusrakenne ja erityisesti henkilöstökulut olivat liian raskaat liiketoiminnan volyymiin nähden.

Venäjällä Lemminkäisellä ei valmistunut lainkaan omaperusteisia asuntoja ja **Suomessakin** poikkeuksellisen vähän. Suomen infrarakentemisessa vertailukaudelle 2012 ajoittui useita valmistumisvaiheessa olevia erikoisurakoinnin hankkeita, joita ei katsauskaudella ollut.

Lisäksi vuoden ensimmäisen puoliskon tulosta rasittivat Norjan tehostamistoimista sekä televerkkoliiketoimintojen myyntiin ja valuuttakurssieroihin liittyvät yhteensä noin 10 miljoonan euron kertaerät.

Tilauskanta

Tilauskanta toimialoittain, milj. euroa	30.6.2013	30.6.2012	Muutos	31.12.2012
Kansainväliset toiminnot	994,9	680,0	46 %	574,6
Talonrakentaminen	667,8	731,7	-9 %	526,9
Infrarakentaminen	310,8	401,1[1)]	-23 %	234,7
Talotekniikka	111,6	118,5	-6 %	107,7
Konserni yhteensä	2 085,1	1 931,2[1)]	8 %	1 443,9
- josta myymätön osuus	460,0	240,7		176,7

1) sisältää myydyn betoniliiketoiminnan tilauskantaa 13 milj.euroa

Lemminkäisen tilauskanta katsauskauden lopussa oli 2 085,1 milj. euroa (1 931,2). Tilauskannasta 52 % (53) kohdistuu vuodelle 2013.

Tilauskanta kasvoi eniten kansainvälisissä toiminnoissa. Merkittäviä uusia tilauksia katsauskaudella olivat Venäjän omaperusteinen asuntokohde (180 milj. euroa), kylpylähanke Ruotsissa (45 milj. euroa) sekä Norjan lentokentän korjausurakka (21 milj. euroa). Lisäksi yhtiö voitti useita keskisuuria infrarakentamisen urakoita Venäjällä ja Baltian maissa.

Konsernin tilauskannasta 52 % (65) tuli Suomesta, 26 % (20) muista Pohjoismaista, 17 % (8) Venäjältä ja 5 % (7) muista maista.

Tase, rahoitus ja rahavirta

Taseen loppusumma 30.6.2013 oli 1 461,8 milj. euroa (1 389,7), josta oman pääoman määrä oli 373,0 milj. euroa (380,4). Lemminkäisen käyttöpääoma katsauskauden lopussa oli 1 009,5 milj. euroa (982,8) ja nettokäyttöpääoma 454,7 milj. euroa (408,1). Omavaraisuusaste katsauskauden lopussa oli 29,2 % (31,2) ja nettovelkaantumisaste oli 108,6 % (91,7). Muutokset vertailukauteen johtuivat pääosin lyhytaikaisen korollisen velan kasvusta. Katsauskauden heikko tulos laski Lemminkäisen sijoitetun pääoman liukuvan 12 kk:n tuoton 5,7 prosenttiin (8,4).

Korollisen velan määrä kasvoi 30 % ja oli katsauskauden päättyessä 494,5 milj. euroa (381,6). Pitkäaikaista korollista velkaa oli 163,0 milj. euroa (176,0) ja lyhytaikaista korollista velkaa oli 331,5 milj. euroa (205,5). Korollisista veloista 30 prosenttia (38) oli sidottu kiinteään korkoon. Yhtiön korollisesta velasta 18 % (20) oli lainoja rahoituslaitoksilta, 37 % (20) yritystodistuksia, 14 % (15) omaperusteiseen asunto- ja toimitilatuotantoon liittyviä projektilainoja, 7 % (15) työeläkeyhtiölainoja, 12 % (14) rahoitusleasingvelkoja ja 12 % (16) joukkovelkakirjalainoja. Lisäksi yhtiöllä oli tilikauden päättyessä käyttämättä sitovia luottolimiittejä 210,0 milj. euroa (140,1) ja tililimiittisopimuksia 41 milj. euroa (39). Rahoituksen keskimääräinen kustannus oli 2,83 prosenttia (3,42).

Yhtiön likvidit varat katsauskauden lopussa olivat 89,3 milj. euroa (32,7). Korollinen nettovelka oli 405,2 milj. euroa (348,9). Nettorahoituskulut olivat 11,8 milj. euroa (8,3), mikä oli 1,4 % (0,9) liikevaihdosta. Muutos vertailukauteen johtuu mm. korollisen velan kasvusta.

Liiketoiminnan rahavirta tammi-kesäkuussa oli -78,2 milj. euroa (9,2) ja huhti-kesäkuussa -53,8 milj. euroa (-26,4). Muutos vertailukauteen johtui kuluvan vuoden heikosta tuloksesta sekä käyttöpääoman lisäyksistä.

Tehostamisohjelma ja -toimenpiteet

Syksyllä 2011 Lemminkäinen käynnisti tehostamisohjelman, jonka tavoitteena on saavuttaa 50 milj. euron kustannussäästöt vuodesta 2014 alkaen. Tehostamisohjelman seurauksena yhtiön henkilöstömäärä vähentyi 300

henkilöllä. Henkilöstövähennysten lisäksi muita tehostamisohjelman keskeisiä toimenpiteitä ovat hankintatoimen tehostaminen, hallinnon rakenteiden keventäminen sekä oman toiminnan kehittäminen. Kesäkuussa 2013 tehostamisohjelmalla oli tunnistettu yhteensä noin 30 milj. euron kustannussäästöt. Kiristyneestä kilpailutilanteesta johtuen hankinnoista saadut hyödyt eivät kuitenkaan realisoituneet täysimääräisinä yhtiön tulokseen.

Lemminkäinen lisää ja nopeuttaa tehostamistoimenpiteitä etenkin Suomen ulkopuolisissa toiminnoissa. Kausivaihtelun vaikutuksen vähentämiseksi alihankintoja ja ulkoistuksia lisätään. Lisäksi yhtiö vie loppuun toimenpiteet, joilla vähennetään merkittävästi alueellisia yksiköitä Suomessa ja Norjassa. Tavoitteena on leikata kustannusrakennetta 30 miljoonalla eurolla. Päätökset pannaan täytäntöön vuonna 2013, ja säästöjen odotetaan realisoituvan täysimääräisinä vuoden 2014 toisesta vuosipuoliskosta lähtien. 30 miljoonaan euroon sisältyy toukokuussa 2013 julkaistu 10 miljoonan euron säästösuunnitelma. Lemminkäinen arvioi tehostamistoimenpiteiden henkilövaikutuksen olevan noin 500 henkilötyövuotta. Sopeuttamistoimet koskevat Lemminkäinen-konsernin koko henkilöstöä kaikissa toimintamaissa.

Liiketoiminnan kehitys toimialoittain

Kansainväliset toiminnot

Avainluvut, milj. euroa	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	4-6/2013	4-6/2012	Muutos	1-12/2012
Liikevaihto	332,6	334,8	-1 %	235,8	231,1	2 %	903,2
Liikevoitto	-30,9	-16,0	-93 %	-4,7	-0,4	yli 100	15,0
Liikevoitto-%	*-9,3*	*-4,8*		*-2,0*	*-0,2*		*1,7*
Tilauskanta kauden lopussa	994,9	680,0	46 %				574,6

Toimialan liikevaihto pysyi viime vuoden tasolla. Tappio sen sijaan kasvoi selvästi; liikevoitto tammi-kesäkuussa oli -30,9 milj. euroa (-16,0) ja huhti-kesäkuussa vastaavasti -4,7 milj. euroa (-0,4).

Tappiosta suurin osa tuli **Skandinavian** päällystystoiminnasta, missä kauden viivästymisen vaikutukset ulottuivat vuoden toiselle neljännekselle. Lemminkäisen päällystystoiminnan kustannusrakenne ja erityisesti henkilöstökulut olivat liian raskaat liiketoiminnan volyymiin nähden. Lisäksi Norjassa ja Ruotsissa käynnissä olevissa tunnelihankkeissa kannattavuus jäi viime vuotta heikommaksi. Kiristynyt kilpailutilanne Skandinaviassa painaa infraurakoiden hintatasoa. Ruotsissa talonrakentamisen tulos kehittyi hyvin.

Venäjällä omaperusteista asuntotuotantoa ei katsauskaudella valmistunut. Vähäistä asuntorakentamista paikkasivat talonrakentamisen ja talotekniikan urakointityöt. Pietarin viranomaisten lupaprosessi normalisoitui, ja katsauskauden lopussa Lemminkäinen käynnisti yli 700 asunnon kohteen rakennustyöt Pietarin keskustassa. Asuntokohteen arvo on noin 180 milj. euroa ja sen on arvioitu valmistuvan vaiheittain vuoden 2015 loppuun mennessä. Venäjän infrarakentamisessa yhtiö voitti katsauskaudella lisää pääväylien rakentamis- ja perusparannusurakoita. Päällystyskauden myöhästyminen näkyi myös Venäjän ja **Baltian maiden** infrarakentamisessa.

Toimialan liikevaihdosta 34 % tuli Ruotsista, 26 % Norjasta, 17 % Venäjältä, 10 % Baltian maista, 9 % Tanskasta ja 4 % muista maista. Liiketoiminnoittain 65 % tuli infrarakentamisesta, 28 % talonrakentamisesta ja 7 % talotekniikasta sekä projektiviennistä.

Tilauskanta kasvoi selvästi ja oli katsauskauden päättyessä 994,9 milj. euroa (680,0). Vuodelle 2013 kohdistuvan tilauskannan osuus on 46 prosenttia.

Omaperusteinen asuntotuotanto, Venäjä, kpl	1-6/2013	1-6/2012	Muutos, kpl	1-12/2012
Asuntoaloitukset	757	0	757	0
Myydyt asunnot	0	54	-54	141
Valmistuneet	0	0	0	0
Rakenteilla kauden lopussa	1 182	404	778	425
- joista myymättömiä	1 106	404	702	349
Valmiit myynnissä kauden lopussa	17	28	-11	17

Lemminkäisen Venäjälle talonrakentamiseen sitoutuneen pääoman määrä katsauskauden lopussa oli 66,2 milj. euroa (41,9), josta Pietarin tonttivarantoa oli 10,4 milj. euroa (10,7).

Talonrakentaminen

Avainluvut, milj. euroa	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	4-6/2013	4-6/2012	Muutos	1-12/2012
Liikevaihto	239,5	282,8	-15%	116,4	158,7	-27%	682,4
Liikevoitto	2,1	1,6	31%	-2,0	2,2		16,9
Liikevoitto-%	*0,9*	*0,6*		*-1,7*	*1,4*		*2,5*
Tilauskanta kauden lopussa	667,8	731,7	-9 %				526,9

Talonrakentamisen liikevaihto laski vuoden ensimmäisellä puoliskolla 15 % ja oli 239,5 milj. euroa (282,8). Toisella vuosineljänneksellä laskua kertyi 27 %. Asuntokauppa hidastui odotetusti maaliskuussa voimaan astuneen varainsiirtoveromuutoksen jälkeen, mutta normalisoitui jälleen kesäkuussa. Toimitilarakentamisen vähäinen aktiviteetti keskittyi pääkaupunkiseudulle.

Toimialan liikevoitto tammi-kesäkuussa oli 2,1 milj. euroa (1,6). Toisen vuosineljänneksen liikevoitto painui tappiolle ja oli -2,0 milj. euroa (2,2). Huhti-kesäkuussa omaperusteisia asuntoja valmistui vain 28 (260). Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2013 omaperusteisia asuntoja valmistuu kaikkiaan noin 1 000, josta noin 65 prosenttia ajoittuu vuoden viimeiselle neljännekselle. Urakoinnin kannattavuus pysyi heikkona. Lisäksi edellisvuoden toisen neljänneksen tulosta kohensi pääkaupunkiseudun vilkas toimitilarakentaminen.

Panoskustannukset talonrakentamisessa ovat pysyneet verrattain vakaina, joskin tiettyjen materiaalien kustannukset ovat kuluvana vuonna jonkin verran laskeneet. Markkinatilanteen heikentyminen on lisännyt aliurakoitsijoiden palveluiden tarjontaa etenkin pääkaupunkiseudulla.

Talonrakentamisen tilauskanta pysyi vertailukauden tasolla ja oli 667,8 milj. euroa (731,7). Tästä vuodelle 2013 kohdistuvan tilauskannan osuus on 53 %.

Omaperusteinen asuntotuotanto, Suomi, kpl	1-6/2013	1-6/2012	Muutos, kpl	4-6/2013	4-6/2012	Muutos, kpl	1-12/2012
Asuntoaloitukset	576	601	-25	290	382	-92	1 019
Myydyt asunnot	540	442	98	169	220	-51	1 013
Valmistuneet	154	316	-162	28	260	-232	1 151
Rakenteilla kauden lopussa	1 279	1 274	5				857
- joista myymättömiä	600	696	-96				453
Valmiit myynnissä kauden lopussa	149	170	-21				260
Asuntoaloitukset, urakkatuotanto	*153*	*240*	*-87*	*100*	*90*	*10*	*514*

Lemminkäisen omistuksessa oli katsauskauden päättyessä käyttämätöntä rakennusoikeutta Suomessa yhteensä 822 000 k-m² (760 000), josta asuntorakennusoikeuden osuus oli 296 000 k-m² (353 000). Käyttämättömästä rakennusoikeudesta noin viidennes sijaitsee pääkaupunkiseudulla. Tonttien tasearvo katsauskauden lopussa oli 96,7 milj. euroa (97,8), josta pääkaupunkiseudun osuus on noin neljännes.

Infrarakentaminen

Avainluvut, milj. euroa	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	4-6/2013	4-6/2012	Muutos	1-12/2012
Liikevaihto	174,7	224,2[1)]	-22 %	124,7	157,6[2)]	-21 %	591,1[3)]
Liikevoitto	-7,7	6,5[4)]	yli 100	3,4	10,3[4)]	-67 %	47,2[5)]
Liikevoitto-%	*-4,4*	*2,9*		*2,7*	*6,5*		*8,0*
Tilauskanta kauden lopussa	310,8	401,1	-23 %				234,7

1) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevaihtoa 33 milj. euroa
2) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevaihtoa 21 milj. euroa
3) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevaihtoa 55 milj. euroa
4) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevoittoa 4 milj. euroa
5) Sisältää lopetettujen toimintojen liikevoittoa ja myyntivoittoa yhteensä 25 milj. euroa

Tammi-kesäkuun liikevaihto laski 22 % ja oli 174,7 milj. euroa (224,2). Toisella vuosineljänneksellä laskua oli suunnilleen saman verran. Lopetetuilla toiminnoilla oikaistu, vertailukelpoinen liikevaihto laski vastaavasti noin 9 %. Tammi-kesäkuussa päällysteiden ja kiviainesten kysyntä heikkeni, ja esimerkiksi julkisen sektorin tilaukset vähenivät selvästi edellisvuodesta. Liikevaihto laski myös infrarakentamisen erikoisurakoinnissa.

Tammi-kesäkuussa liikevoitto oli -7,7 milj. euroa (6,5) ja huhti-kesäkuussa 3,4 milj. euroa (10,3). Vertailukelpoinen liikevoitto tammi-kesäkuussa oli -7,7 milj. euroa (2,6) ja huhti-kesäkuussa 3,4 milj. euroa (6,6). Lemminkäisen päällystyksen ja kiviainestoiminnan tappio oli selvästi vertailukautta suurempi. Pitkäkestoinen talvi viivästytti päällystyskauden käynnistymistä ja kokonaisrakentamisen väheneminen heijastui etenkin kiviainesten kysyntään. Lisäksi vuoden 2012 ensimmäiselle puoliskolle ajoittui useita infrarakentamisen erikoisurakointitöiden valmistumisia.

Toimialan tilauskanta laski edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta ja oli 310,8 milj. euroa (401,1). Vuodelle 2013 kohdistuvan tilauskannan osuus on noin 69 %. Vertailukauden tilauskanta sisältää betoniliiketoiminnan tilauskantaa 13 milj. euroa.

Talotekniikka

Avainluvut, milj. euroa	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	4-6/2013	4-6/2012	Muutos	1-12/2012
Liikevaihto	98,4	117,4	-16 %	54,5	56,9	-4 %	230,0
Liikevoitto	-1,9	2,0		-0,5	1,2		3,3
Liikevoitto-%	*-1,9*	*1,7*		*-0,9*	*2,1*		*1,4*
Tilauskanta kauden lopussa	111,6	118,5	-6 %				107,7

Talotekniikassa liikevaihto ja tulos jäivät vertailukautta heikommiksi. Toimialan tulosta ja liiketoiminnan volyymia rasittivat projektien aloitusten viivästymiset ja selvästi heikentynyt markkinatilanne.

Talotekniikan urakoinnissa uusien töiden määrä on vähentynyt, ja urakoiden keskimääräinen koko on aiempaa pienempi. Urakoinnin kannattavuus oli kokonaisuudessaan edelleen heikko, ja henkilöstömäärää on sopeutettu alkuvuonna vastaamaan heikentynyttä työtilannetta. Huolto- ja ylläpitotoiminnassa kysyntä pysyi hyvänä. Yhtiö on viimeisen vuoden aikana sopinut useita pitkäaikaisia kiinteistöjen huolto- ja ylläpitosopimuksia.

Toimialan tilauskanta katsauskauden lopussa oli 111,6 milj. euroa (118,5). Vuodelle 2013 kohdistuvan tilauskannan osuus on 58 %.

Investoinnit

Katsauskauden bruttoinvestoinnit olivat 42,9 milj. euroa (31,8), mikä oli 5,2 % (3,5) yhtiön liikevaihdosta. Lemminkäisen investoinnit ovat pääosin infrarakentamisen korvausinvestointeja. Alkuvuoden investointeja kasvattivat yritysostot. Osana Lemminkäisen tehostamisohjelmaa yhtiön investointeihin liittyvän päätöksenteon kriteerejä on tiukennettu ja seurantaprosesseja on tehostettu.

Henkilöstö

Konserniyhtiöiden palveluksessa oli katsauskauden aikana keskimäärin 7 620 henkilöä (7 950). Henkilöstöstä 3 012 (2 934) oli toimihenkilöitä ja 4 609 (5 016) oli työntekijöitä. Katsauskauden lopussa henkilöstön määrä oli 8 637 (9 063). Henkilöstömuutokset johtuivat pääosin ydinliiketoimintaan kuulumattomien liiketoimintojen myynneistä.

Henkilöstö toimialoittain, keskimäärin	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	1-12/2012
Kansainväliset toiminnot	2 880	2 702	7 %	3 057
Talonrakentaminen	1 445	1 501	-4 %	1 425
Infrarakentaminen	1 351	1 706	-21 %	1 751
Talotekniikka	1 638	1 731	-5 %	1 631
Emoyhtiö	307	310	-1 %	316
Konserni yhteensä	7 620	7 950	-4 %	8 180

Henkilöstö maittain, keskimäärin	1-6/2013	1-6/2012	Muutos	1-12/2012
Suomi	4 772	5 277	-10 %	5 154
Muut Pohjoismaat	1 160	1 074	8 %	1 293
Baltian maat	770	741	4 %	785
Venäjä	742	624	19 %	674
Muut maat	176	234	-25 %	274
Konserni yhteensä	7 620	7 950	-4 %	8 180

Osakkeet

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon. Lemminkäisen osakepääoma on 34 042 500 euroa, ja osakkeiden lukumäärä katsauskauden lopussa oli 19 650 176 kappaletta.

Lemminkäisen kaikkien osakkeiden markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 288,5 milj. euroa (306,3). Lemminkäinen Oyj:n osakkeen kurssi katsauskauden alussa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä oli 14,28 euroa (18,72) ja lopussa 14,71 euroa (15,59). NASDAQ OMX Helsinki Oy:n lisäksi Lemminkäisen osakkeella käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Osakkeiden kokonaisvaihto katsauskauden aikana oli yhteensä 1 310 490 kappaletta (356 273). Vaihdon arvo oli 20,9 milj. euroa (6,6). Katsauskaudella Lemminkäisen osakkeen kokonaisvaihdosta 12 % (12) tuli vaihtoehtoisilta markkinapaikoilta. (lähde: Fidessa Fragmentation Index, http://fragmentation.fidessa.com).

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä 5 004 osakkeenomistajaa (4 605). Hallintarekisteröityjen ja ulkomaalaisten omistajien osuus Lemminkäinen Oyj:n kaikista osakkeista ja äänimäärästä oli 13 prosenttia (14). Yhtiön omistusosuuksien jakautuminen sektori- ja suuruusluokittain, suurimmat osakkeenomistajat sekä johtoryhmän ja hallituksen osakeomistukset löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.lemminkainen.fi/Sijoittajat/Omistajat.

Oikeudenkäynnit

Korkein hallinto-oikeus (KHO) määräsi vuonna 2009 kotimaisille asfalttialan yrityksille kilpailulainsäädännön rikkomuksista seuraamusmaksun.

Käräjäoikeudessa oli kesäkuun 2013 lopussa vireillä yhteensä 52 kunnan ja Suomen valtion (Liikennevirasto) Lemminkäistä ja muita asfalttialan yhtiöitä vastaan nostamat vahingonkorvauskanteet. Kantajat katsovat, että kilpailunrajoituksilla on aiheutettu niille vahinkoa. Lemminkäistä vastaan esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on tällä hetkellä yhteensä noin 129 milj. euroa. Kanteissa esitetyt vaatimukset ovat määriltään ja perusteiltaan toisistaan poikkeavia.

KHO:n vuonna 2009 antama päätös ei merkitse sellaisenaan, että Lemminkäinen tai jotkin muut asfalttialan yhtiöt olisivat aiheuttaneet asfalttiurakoiden tilaajille vahinkoa. Päätös ei koske niitä yksittäisiä urakkasopimuksia, joihin kantajat ovat ilmoittaneet vetoavansa vaatimustensa tueksi. Päätös ei koske myöskään yksittäisten urakoiden hinnoittelua, eikä KHO ole tutkinut väitettä, jonka mukaan urakoissa olisi peritty markkinahinnasta poikkeavaa ns. ylihintaa.

Lähtökohtaisesti Lemminkäinen pitää vahingonkorvauskanteita perusteettomina. Kanteet käsitellään käräjäoikeuden määräämässä järjestyksessä ja aikataulussa. Oikeudenkäyntien pääkäsittelyt alkoivat 38 kunnan sekä Liikenneviraston kanteiden osalta syyskuussa 2012 ja päättyivät 12.4.2013. Kyseisissä 39 kanteessa esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on noin 121 milj. euroa. Käräjäoikeuden ilmoituksen mukaan päätökset kyseisten kanteiden osalta annetaan aikaisintaan 24.10.2013.

Muiden 14 kanteen osalta pääkäsittelyjen alkamisajankohtaa ei ole vielä määrätty.

Käräjäoikeudessa vireillä olevista kuntien ja Liikenneviraston kanteista ja niiden sisältämistä vaatimuksista ei IFRS-standardien mukaisesti ole tehty varauksia.

Lemminkäinen tiedottaa asiasta myös jatkossa osavuosikatsausten yhteydessä tai tarvittaessa erikseen. Lisätietoa löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta http://www.lemminkainen.fi/Lemminkainen/Sijoittajat.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lemminkäiselle riskienhallinta on olennainen osa liiketoiminnan johtamista. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttaminen sekä kasvattaa omistaja-arvoa.

Suhdannevaihtelut aiheuttavat epävarmuutta toimintaympäristössä ja vaikeuttavat siten tulevien muutosten ennakointia. Uudisrakentamisen suhdanneherkkyys muodostaa yhtiön toiminnalle riskin, jota hallitaan sekä rakenteellisesti että toiminnallisesti.

Omaperusteiseen asuntotuotantoon liittyy myynti- ja hintariski. Myymättömät kohteet sitovat myös pääomaa, minkä vuoksi uusia asuntokohteita aloitetaan vain, jos kohteilla on riittävän korkea varausaste. Omaperusteiset liikekohteet myydään tavallisesti kiinteistösijoittajille viimeistään rakennusprojektin alkuvaiheessa, mikä pienentää niihin liittyvää myyntiriskiä.

Projektikohtaiset riskit liittyvät useimmiten kustannusten ja toteutuksen hallintaan. Yhtiö kehittää jatkuvasti sopimusosaamistaan sekä projektinhallintakäytäntöjä tarjous- ja toteutusvaiheessa.

Myös ilmastonmuutos ja epätavalliset sääilmiöt muodostavat rakennusalalla riskin. Epätavalliset tai ankarat säät voivat heikentää liiketoiminnan kannattavuutta keskeyttämällä tai viivästyttämällä projektien etenemistä.

Lemminkäinen käyttää runsaasti öljypohjaisia tuotteita asfalttituotannossa. Bitumin hinta määräytyy öljyn maailmanmarkkinahinnan perusteella. Lemminkäinen hallinnoi bitumin hintariskiä öljyjohdannaisilla ja sopimusteknisillä toimenpiteillä. Yhtiö käyttää yli 300 000 tonnia bitumia vuosittain, josta yli puolet on suojattu edellä mainituin menetelmin.

Yksittäisen riskin muodostavat eräiden kuntien ja Suomen valtion (Liikennevirasto) käräjäoikeuteen jättämät vahingonkorvauskanteet.

Liiketoiminnan valuuttakurssiriskejä pyritään suojaamaan ensisijaisesti operatiivisin keinoin sekä tarvittaessa valuuttalainojen ja –johdannaisten avulla. Lemminkäisen vuoden 2012 liikevaihdosta noin 65 prosenttia tuli maista, joiden toimintavaluuttana on euro. Muita yhtiön keskeisiä valuuttoja ovat Ruotsin, Norjan ja Tanskan kruunut sekä Venäjän rupla.

Lisätietoa Lemminkäisen riskeistä ja tarkempi kuvaus riskienhallinnasta löytyy yhtiön vuosikertomuksesta sekä verkkosivuilla. Taloudellisista riskeistä on lisäksi annettu tarkempi selvitys vuositilinpäätöksen liitetiedoissa.

Näkymät

Suomessa rakentamisen määrän arvioidaan laskevan vielä tänä ja ensi vuonna. Sisäinen muuttoliike kasvukeskuksiin ja matala korkotaso ylläpitävät asuntojen kysyntää, mutta samalla talouden yleinen epävarmuus sekä lainansaannin vaikeutuminen heikentävät kuluttajien asunnonostohaluja. Euroconstructin mukaan uusia asuntoja aloitetaan kuluvana vuonna kaikkiaan noin 27 000 ja vuosina 2014 ja 2015 noin 26 000. Kasvukeskusten ulkopuolella uusia toimitilahankkeita ei juurikaan käynnisty. Korjausrakentamisen arvioidaan kasvavan edelleen, ja sen määrän arvioidaan kuluvana vuonna ylittävän uudistalonrakentamisen määrän.

Infrarakentamisen kokonaismäärän arvioidaan laskevan kolmatta vuotta peräkkäin, eikä suunnan odoteta muuttuvan lähivuosina ilman valtion tukitoimia. Keskustojen maanalaisia tiloja on vielä toistaiseksi hyvin rakenteilla, mutta uusien suunnitteilla olevien hankkeiden käynnistyminen on osin epävarmaa. Pohjarakentamisen kysyntä vähenee uudistalonrakentamisen hiipumisen myötä. Kaivostoiminnan haasteet vaikuttavat kalliorakentamisen määrään lähitulevaisuudessa.

Talotekniikan huolto- ja ylläpitotöiden kysynnän uskotaan pysyvän vakaana. Taloteknisen urakoinnin kysyntä on vähentynyt, eikä tilanteen odoteta merkittävästi muuttuvan kuluvan vuoden aikana.

Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa on käynnissä valtion monivuotiset liikenneinfran kehityssuunnitelmat, ja kaikki kolme maata panostavat vahvasti myös energiantuotannon kehittämiseen. Nopeasti kasvava inframarkkina houkuttelee maahan runsaasti uusia toimijoita, ja kilpailun kiristyminen voi painaa alan hintatasoa entisestään. Ruotsissa kasvukeskusten ympärille on tulevina vuosina suunnitteilla mittavia tiehankkeita, mikä lisää infrarakentamisen erikoisurakoinnin kysyntää.

Venäjän talouskasvun ennusteita on laskettu, mikä saattaa vähentää asuntorakentamista Pietarissa. Toisaalta uusien, etenkin comfort-luokan asuntojen kysyntää tukevat maan sisäinen muuttoliike, keskiluokan kasvu sekä kuluttajien parantuneet lainansaantimahdollisuudet. Myös infrastruktuurin kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet ovat Venäjällä kasvussa, ja mm. tieverkoston laajennus- ja korjaustöitä on käynnissä runsaasti.

Baltian maissa rahoituksen saatavuus määrää infrarakentamisen kehityksen suunnan lähitulevaisuudessa. Käynnissä olevat teiden rakennus- ja perusparannushankkeet pitävät infrarakentamisen kysynnän kohtuullisella tasolla ainakin Latviassa ja Liettuassa vuonna 2013. Virossa infrarakentamisen kokonaismäärä on jäämässä viime vuodesta.

Ohjeistus vuodelle 2013

Tilauskannan ja lähiaikojen kysyntänäkymien perusteella vuoden 2013 liikevaihdon odotetaan pysyvän vuoden 2012 tasolla. Vuoden 2013 liikevoiton arvioidaan jäävän vuoden 2012 tasosta. Vuonna 2012 Lemminkäisen liikevaihto oli 2 268 milj. euroa ja liikevoitto oli 50 milj. euroa.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kansainväliset toiminnot –toimialan johtamisvastuut on jaettu uudelleen. Maaret Heiskari on nimitetty johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan Venäjän liiketoiminnot. Timo Vikström on nimitetty johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan Skandinavian liiketoiminnot.

Suomen infrarakentamisen toimialajohtaja Harri Kailasalo vastaa jatkossa myös Baltian maista. Lisäksi hän vastaa projektiviennistä.

Toimialajohtaja Henrik Eklund siirtyy Lemminkäisen Ruotsin maajohtajaksi ja jättää paikkansa johtoryhmässä.

Muutokset astuvat voimaan 8.8.2013. Lisätietoa Lemminkäisen johtoryhmän kokoonpanosta sekä Maaret Heiskarin ja Timo Vikströmin valokuvat ja CV:t löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.lemminkainen.fi/sijoittajat.

Helsingissä, 8. päivänä elokuuta 2013

LEMMINKÄINEN OYJ
Hallitus

OSAVUOSIKATSAUKSEN TAULUKKO-OSA

Laadintaperiaatteet

Tämän osavuosikatsaustiedotteen laadinnassa on sovellettu samoja IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuoden 2012 tilinpäätöksessä, huomioiden alempana esitetyt muutokset. Osavuosikatsaus on IAS 34 Osavuosikatsaukset –standardin mukainen.

Osavuosikatsauksen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Toimintasegmentit

Yhtiö on muuttanut raportoitavien segmenttitietojen laadintaperiaatteita vuoden 2013 alusta alkaen. Jatkossa yhtiön segmenttiraportointi noudattaa tuloslaskelmaerien osalta konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita lukuun ottamatta lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltavien erien vaikutusta.

Vertailukausien luvut on oikaistu uuden laadintaperiaatteen mukaisiksi. Laadintaperiaatteen muutoksen vaikutukset vertailukausien lukuihin esitetään liitetiedossa 6.

Varaukset

Yhtiö on muuttanut varauksena käsiteltävien 10-vuotisvastuiden laadintaperiaatetta vuoden 2013 alusta alkaen. Jatkossa asunto- ja liikekohteiden rakentamiseen liittyvä 10-vuotisvastuuvaraus määritetään kokonaisuutena kaikista 10-vuostisvastuita sisältävistä hankkeista. Tällöin yksittäiseen hankkeeseen liittyvä vastaisen taloudellisen menetyksen todennäköisyys voi olla pieni, vaikka kokonaisuuden katsotaan aiheuttavan taloudellisten voimavarojen siirtymistä pois yhtiöstä.

Muutos oikaistaan takautuvasti ja sen vaikutukset vertailukausien lukuihin esitetään liitetiedossa 6.

Vuonna 2013 voimaan tulleet uudet standardit ja tulkinnat

IAS 19 Työsuhde-etuudet

IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi on muuttunut kesäkuussa 2011 ja uudistettu standardi tuli EU-alueella sovellettavaksi 1.1.2013 ja sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

Lemminkäisen konserniyhtiöiden eläkejärjestelyt ovat pääsääntöisesti maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisten eläkejärjestelyiden maksut suoritetaan erillisille yksiköille, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluiksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, jolle ne kohdistuvat. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuusperusteisia eläkejärjestelyjä. Yhtiöllä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Norjassa ja Suomessa. Siltä osin kuin etuuspohjaisesta eläkejärjestelystä aiheutuu eläkevelvoite, siitä on kirjattu eläkevastuuvelka. Jos etuuspohjaisesta eläkejärjestelystä aiheutuu saaminen, se kirjataan taseen siirtosaamisiin.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkekustannukset määritetään käyttäen ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkevelvoitteen määrä on laskettu vähentämällä tulevien eläkevelvoitteiden tilinpäätöspäivän nykyarvosta eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käypä arvo. Etuuspohjainen eläkekulu koostuu työsuoritukseen perustuvasta menosta ja se kirjataan henkilöstökuluihin henkilöiden työssäoloajalle. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden nettokorot kirjataan rahoituseriin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan laajan tuloslaskelman kautta eläkevelvoitteen tai -saamisen muutokseksi.

Suomalaisten konserniyhtiöiden eläkevelvoite määritetään laskemalla arvioitujen rahavirtojen nykyarvo käyttäen diskonttauskorkona euroalueen yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Norjassa tällaisille joukkovelkakirjalainoille ei ole syviä markkinoita, joten diskonttauskorkona käytetään Norjan valtion joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoja. Määrityksessä käytetyt joukkovelkakirjalainat ovat saman valuutan määräisiä kuin maksettavat etuudet. Valittu diskonttauskorko kuvastaa etuuksien arvioitua keskimääräistä maksuhetkeä.

Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon määrittämiseen käytetään ensisijaisesti tilinpäätöspäivän markkinahintaa. Mikäli markkinahintaa ei ole käytettävissä, arvioidaan käypä arvo diskonttaamalla vastaiset odotettavissa olevat rahavirrat käyttäen samaa diskonttauskorkoa kuin eläkevelvoitteen määrittelyssä.

Vertailukausien luvut on oikaistu uuden laadintaperiaatteen mukaisiksi. Laadintaperiaatteen muutoksen vaikutukset vertailukausien lukuihin esitetään liitetiedossa 6.

Muut standardit ja tulkinnat

IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen –standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin käyttämiin kirjanpitoarvoihin tai arvostusmenetelmiin, mutta se edellyttää lisätietojen esittämistä käypään arvoon arvostetuista rahoitusinstrumenteista. Vaadittavat lisätiedot esitetään liitetiedossa 14.

Seuraavilla vuonna 2013 voimaantulleilla standardien ja tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen: IAS 1 (uudistettu), IAS 12 (uudistettu), IFRS 7 (uudistettu), IFRS 9 (luokittelu ja arvostaminen), ja IFRIC 20 Pintamaan poistamisesta aiheutuvat menot avolouhoksen tuotantovaiheessa.

Myöhemmin voimaan tulevat yhtiön soveltamat uudet standardit ja tulkinnat

Seuraavilla vuonna 2014 voimaantulevilla standardien ja tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen: IAS 27 (uudistettu), IAS 28 (uudistettu), IAS 32 (uudistettu), IAS 36 (uudistettu, ei vielä EU:n hyväksymä), IAS 39 (uudistettu, ei vielä EU:n hyväksymä), IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IFRS 12 Tilinpäätöksissä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhtiöissä.

Osavuosikatsauksen asiakirjat ja muut liitetiedot

1) Konsernin tuloslaskelma
2) Konsernin laaja tuloslaskelma
3) Konsernitase
4) Konsernin rahavirtalaskelma
5) Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
6) Aikaisempia tilikausia koskevat muutokset
7) Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin
8) Segmentti-informaatio
9) Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut
10) Osakekohtaiset tunnusluvut
11) Aineelliset hyödykkeet
12) Hankitut liiketoiminnot
13) Lopetetut toiminnot ja myytäväksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät
14) Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot
15) Lähipiiritapahtumat
16) Konsernin antamat vakuudet ja vastuusitoumukset
17) Ehdolliset velat

1) KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1-6/ 2013	4-6/ 2013	1-6/ 2012	4-6/ 2012	1-12/ 2012
Liikevaihto	827,6	521,2	882,4	567,0	2 267,6
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-858,7	-520,4	-880,1	-548,6	-2 177,3
Poistot	18,6	12,8	15,5	10,3	41,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-1,0	-0,5	-0,7	-0,4	1,1
Liikevoitto	-50,7	-12,4	-13,9	7,7	50,4
Rahoituskulut	20,3	13,5	16,4	6,5	32,6
Rahoitustuotot	8,5	6,7	8,1	0,8	11,3
Tulos ennen veroja	-62,4	-19,3	-22,3	2,0	29,1
Tuloverot	13,5	2,6	3,3	-1,0	-8,7
Jatkuvien toimintojen tulos	-48,9	-16,7	-19,0	1,0	20,4
Tulos lopetetuista toiminnoista			2,5	2,4	23,7
Tilikauden tulos	-48,9	-16,7	-16,5	3,5	44,1
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-48,8	-16,6	-16,4	3,6	43,9
Määräysvallattomille omistajille	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	0,2
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	-2,63	-0,91	-1,02	0,00	0,83

Lopetetuista toiminnoista			0,12	0,12	1,21
Tilikauden tuloksesta	-2,63	-0,91	-0,90	0,12	2,04
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	-2,63	-0,91	-1,02	0,00	0,83
Lopetetuista toiminnoista			0,12	0,12	1,20
Tilikauden tuloksesta	-2,63	-0,91	-0,90	0,12	2,03

2) KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1-6/ 2013	4-6/ 2013	1-6/ 2012	4-6/ 2012	1-12/ 2012
Tilikauden tulos	-48,9	16,7	-16,5	3,5	44,1
Muuntoerot	-4,0	-4,2	1,5	-0,9	3,1
Rahavirran suojaus	0,2	0,1	0,2	0,1	0,5
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	0,0	0,0			0,0
Eläkevelvoitteet	0,6	0,3			0,3
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-3,2	3,8	1,8	-0,7	3,9
Tilikauden laaja tulos	-52,1	20,5	-14,8	2,7	48,0
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-52,0	20,4	-14,7	2,9	47,8
Määräysvallattomille omistajille	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	0,2

3) KONSERNITASE

Milj. euroa	6/2013	6/2012	12/2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	208,8	200,0	200,5
Liikearvot	80,8	76,2	77,0
Muut aineettomat hyödykkeet	27,5	23,7	26,7
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	8,2	8,3	9,7
Myytävissä olevat rahoitusvarat	4,0	6,1	6,0
Laskennallinen verosaaminen	32,7	30,4	23,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	1,1	4,6	0,5
Yhteensä	**363,0**	**349,3**	**343,8**
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	536,2	497,0	494,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	466,9	458,8	363,1
Tuloverosaamiset	6,4	10,0	8,3

Myytävissä olevat rahoitusvarat	65,0		59,0
Rahavarat	24,3	32,7	34,9
Yhteensä	**1 098,8**	**998,6**	**959,7**
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät		41,9	
Varat yhteensä	**1 461,8**	**1 389,7**	**1 303,5**
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	34,0	34,0	34,0
Ylikurssirahasto	5,7	5,7	5,7
Suojausrahasto	-0,2	-0,7	-0,4
Arvonmuutosrahasto	0,0		0,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	63,8	63,6	63,6
Oman pääoman ehtoinen laina	69,1	69,1	69,1
Muuntoerot	0,5	2,9	4,5
Edellisten tilikausien voitto	248,6	222,1	220,9
Tilikauden tulos	-48,8	-16,4	43,9
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	372,7	380,3	441,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,2	0,1	0,4
Oma pääoma yhteensä	**373,0**	**380,4**	**441,8**
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17,8	22,9	25,2
Eläkevelvoitteet	4,7	8,4	5,2
Korolliset velat	163,0	176,0	138,8
Varaukset	12,3	12,6	13,2
Muut velat	4,7	8,2	7,6
Yhteensä	**202,5**	**228,1**	**190,1**
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	331,5	205,5	232,4
Varaukset	7,0	8,5	9,1
Ostovelat ja muut velat	545,9	552,9	427,8
Tuloverovelat	1,9	3,3	2,4
Yhteensä	**886,3**	**770,3**	**671,7**
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin kohdistuvat velat		11,0	
Velat yhteensä	**1088,8**	**1 009,3**	**861,8**
Oma pääoma ja velat yhteensä	**1 461,8**	**1 389,7**	**1 303,5**

4) KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1-6/ 2013	1-6/ 2012	1-12/ 2012
Tulos ennen veroja	-62,4	-22,3	29,1
Poistot ja arvonalentumiset	18,6	15,5	41,0
Muut oikaisut	9,2	12,7	16,0
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-34,6	6,0	86,0
Käyttöpääoman muutos	-30,2	18,7	-4,8
Rahoituserät	-11,2	-9,7	-20,8
Maksetut välittömät verot	-2,3	-5,8	-2,7
Liiketoiminnan rahavirta	-78,2	9,2	57,8
Investoinneista saadut rahavirrat	67,4	4,7	91,9
Investoinneista suoritetut rahavirrat	-96,7	-21,0	-135,3
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-0,2	0,2	4,4
Lainojen nostot	405,2	252,6	482,1
Lainojen takaisinmaksut	-294,4	-302,9	-555,8
Oman pääoman ehtoinen laina		69,1	69,1
Maksetut osingot	-11,8	-10,1	-10,0
Rahoituksen rahavirta	98,8	9,0	-10,2
Rahavarojen muutos	-8,7	1,9	4,2
Rahavarat kauden alussa	34,9	30,4	30,4
Rahavarojen muuntoero	-1,9	0,4	0,3
Rahavarat kauden lopussa	24,3	32,7	34,9

5) LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

A = Osakepääoma
B = Ylikurssirahasto
C = Suojausrahasto
D = Arvonmuutosrahasto
E = Sijoitetun vapaan pääoman rahasto
F = Oman pääoman ehtoinen laina
G = Muuntoerot
H = Kertyneet voittovarat
I = Määräysvallattomien omistajien osuus
J = Oma pääoma yhteensä

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2012	34,0	5,7	-0,9		63,2		1,4	245,3	1,7	350,4
IAS 19 -standardin muutos								-3,2		-3,2
10-vuotisvastuuvarausoikaisu								-6,1		-6,1
Oikaistu oma pääoma 1.1.2012	34,0	5,7	-0,9		63,2		1,4	236,0	1,7	341,1
Tilikauden tulos								-16,4	-0,1	-16,5
Muuntoerot							1,5			1,5
Rahavirran suojaus			0,2							0,2
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,2				1,5	-16,4	-0,1	-14,8
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-3,2		-3,2
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									-1,2	-1,2
Osakepalkkiojärjestelmä					0,4			0,7		1,1
Ehdollisesti annettujen osakkeiden palautuminen								-0,3		-0,3
Oman pääoman ehtoisen lainan korot								-1,3		-1,3
Osingonjako								-9,8	-0,3	-10,1
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					0,4			-13,9	-1,5	-15,0
Oman pääoman ehtoinen laina						69,1				69,1
Oma pääoma 30.6.2012	34,0	5,7	-0,7		63,6	69,1	2,9	205,7	0,1	380,4

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2012	34,0	5,7	-0,9		63,2		1,4	245,3	1,7	350,4
IAS 19 -standardin muutos								-3,2		-3,2
10-vuotisvastuuvarausoikaisu								-6,1		-6,1
Oikaistu oma pääoma 1.1.2012	34,0	5,7	-0,9		63,2		1,4	236,0	1,7	341,1
Tilikauden tulos								43,9	0,2	44,1
Muuntoerot							3,1			3,1
Rahavirran suojaus			0,5							0,5
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos				0,0						0,0
Eläkevelvoitteet								0,3		0,3
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,5	0,0			3,1	44,2	0,2	48,0
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-3,2		-3,2
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									-1,2	-1,2
Osakepalkkiojärjestelmä					0,4			0,6		1,0
Ehdollisesti annettujen osakkeiden palautuminen								-0,3		-0,3
Oman pääoman ehtoisen lainan korot								-2,6		-2,6
Osingonjako								-9,8	-0,3	-10,1

Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					0,4			-15,3	-1,5	-16,4
Oman pääoman ehtoinen laina						69,1				69,1
Oma pääoma 31.12.2012	34,0	5,7	-0,4	0,0	63,6	69,1	4,5	264,9	0,4	441,8

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2013	34,0	5,7	-0,4	0,0	63,6	69,1	4,5	264,9	0,4	441,8
Tilikauden tulos								-48,8	-0,1	-48,9
Muuntoerot							-4,0			-4,0
Rahavirran suojaus			0,2							0,2
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos				0,0						0,0
Eläkevelvoitteet								0,6		0,6
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,2	0,0			-4,0	-48,2	-0,1	-52,1
Suorat kirjaukset, määräysvallattomien osuuksien hankinta								-0,3		-0,3
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos									0,0	0,0
Määräysvallattomien omistajien osakkeiden lunastusoptio								-0,5		-0,5
Osakepalkkiojärjestelmä					0,2			-0,8		-0,7
Ehdollisesti annettujen osakkeiden palautuminen								-0,8		-0,8
Oman pääoman ehtoisen lainan korot								-2,6		-2,6
Osingonjako								-11,8		-11,8
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					0,2			-16,8	0,0	-16,7
Oma pääoma 30.6.2013	34,0	5,7	-0,2	0,0	63,8	69,1	0,5	199,8	0,2	373,0

6) AIKAISEMPIA TILIKAUSIA KOSKEVAT MUUTOKSET

Laadintaperiaatemuutosten vaikutukset vertailukausien tuloslaskelma- ja tase-eriin

IAS 19 -standardin muutoksen seurauksena vuoden 2012 avaavan taseen eläkevelvoite kasvoi 4,4 miljoonaa euroa ja oma pääoma pieneni 3,2 miljoonaa euroa. 10-vuotisvastuuvarauksia koskevan laadintaperiaatteen muutoksen seurauksena vuoden 2012 avaavan taseen pitkäaikaiset varaukset kasvoi 7,0 miljoonaa euroa, lyhytaikaiset varaukset kasvoi 1,0 miljoonaa euroa ja oma pääoma pieneni 6,1 miljoonaa euroa.

Vertailukausien luvut on oikaistu muuttuneiden laadintaperiaatteiden mukaisiksi. Alla olevissa taulukoissa esitetään muutosten vaikutus vertailukauden lukuihin.

Milj. euroa	Luku ennen oikaisuja	IAS 19 Oikaisu	10-vuotis-vastuu-varaus	Oikaistu Luku
Konsernitase 30.6.2012				
Laskennallinen verosaaminen	27,2	1,2	2,0	30,4
Varat yhteensä	1 386,5	1,2	2,0	1 389,7
Edellisten tilikausien voitto	231,4	-3,2	-6,1	222,1
Oma pääoma yhteensä	389,7	-3,2	-6,1	380,4
Eläkevelvoitteet	4,0	4,4		8,4
Pitkäaikaiset varaukset	5,5		7,0	12,6
Pitkäaikaiset velat	216,6	4,4	7,0	228,1
Lyhytaikaiset varaukset	7,5		1,0	8,5
Lyhytaikaiset velat	769,2		1,0	770,3
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 386,5	1,2	2,0	1 389,7

Milj. euroa	Luku ennen oikaisuja	IAS 19 Oikaisu	10-vuotis-vastuu-varaus	Oikaistu Oikaistu luku
Konsernin tuloslaskelma 1.1.-31.12.2012				
Liiketulos	50,1	0,3		50,4
Tulos ennen veroja	29,0	0,0		29,1
Tilikauden tulos	44,0	0,0		44,1
Konsernitase 31.12.2012				
Laskennallinen verosaaminen	20,4	1,1	2,0	23,5
Varat yhteensä	1 300,4	1,1	2,0	1 303,5
Edellisten tilikausien voitto	230,0	-2,9	-6,1	220,9
Tilikauden tulos	43,9	0,0		43,9
Oma pääoma yhteensä	450,8	-2,9	-6,1	441,8
Eläkevelvoitteet	1,2	4,0		5,2
Pitkäaikaiset varaukset	6,2		7,0	13,2
Pitkäaikaiset velat	179,1	4,0	7,0	190,1
Lyhytaikaiset varaukset	8,1		1,0	9,1
Lyhytaikaiset velat	670,6		1,0	671,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 300,4	1,1	2,0	1 303,5

Laadintaperiaatteiden muutosten vaikutukset vertailukausien segmenttiraportoinnin lukuihin

Yhtiö on muuttanut raportoitavien segmenttitietojen laadintaperiaatteita vuoden 2013 alusta alkaen. Jatkossa yhtiön segmenttiraportointi noudattaa tuloslaskelmaerien osalta konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita lukuun ottamatta lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltavien erien vaikutusta. Vertailukausien luvut on oikaistu uuden laadintaperiaatteen mukaisiksi. Alla olevissa taulukoissa on esitetty segmenttilukujen vertailukausien oikaisut.

KV-TOIM= Kansainväliset toiminnot

TALO = Talonrakentaminen

INFRA = Infrarakentaminen

TATE = Talotekniikka

MUUT = Muut toiminnot

ELIM = Konsernieliminointi

SEGM = Segmentit yhteensä

Milj. euroa 1-3/2012	KV-TOIM	TALO	INFRA	TATE	MUUT	ELIM	SEGM
Liikevaihto ennen oikaisua	104,0	124,1	66,6	60,5	7,9	-34,8	328,4
Oikaisu	-0,4						-0,4
Oikaistu liikevaihto	103,7	124,1	66,6	60,5	7,9	-34,8	328,0
Poistot ja arvonalentumiset ennen oikaisua	1,5	0,0	3,4	0,2	0,8		6,0
Oikaisu	0,2	0,1	-0,3				-0,1
Oikaistut poistot ja arvonalentumiset	1,7	0,1	3,1	0,2	0,8		5,9
Liikevoitto ennen oikaisua	-15,8	-1,0	-3,9	0,8	-2,0		-21,8
Oikaisu	0,2	0,4	0,1		-0,4		0,3
Oikaistu liikevoitto	-15,6	-0,6	-3,8	0,8	-2,4		-21,5

Milj. euroa 1-6/2012	KV-TOIM	TALO	INFRA	TATE	MUUT	ELIM	SEGM
Liikevaihto ennen oikaisua	343,0	282,8	224,2	117,4	18,5	-61,8	924,2
Oikaisu	-8,2						-8,2
Oikaistu liikevaihto	334,8	282,8	224,2	117,4	18,5	-61,8	916,0
Poistot ja arvonalentumiset ennen oikaisua	6,8	0,0	8,4	0,4	1,7		17,2
Oikaisu		0,2	-0,5				-0,3
Oikaistut poistot ja arvonalentumiset	6,8	0,2	7,9	0,4	1,7		16,9
Liikevoitto ennen oikaisua	-14,5	1,6	7,0	1,9	-5,1		-9,1
Oikaisu	-1,5		-0,5	0,1	0,4		-1,4
Oikaistu liikevoitto	-16,0	1,6	6,5	2,0	-4,7		-10,5

Milj. euroa 1-9/2012	KV-TOIM	TALO	INFRA	TATE	MUUT	ELIM	SEGM
Liikevaihto ennen oikaisua	666,5	430,0	456,5	168,6	27,8	-80,3	1 669,1
Oikaisu	-15,3						-15,3
Oikaistu liikevaihto	651,2	430,0	456,5	168,6	27,8	-80,3	1 653,8
Poistot ja arvonalentumiset ennen oikaisua	13,7	0,4	16,2	0,6	2,6		33,4
Oikaisu	-0,6		-1,4		-0,3		-2,3
Oikaistut poistot ja arvonalentumiset	13,1	0,4	14,8	0,6	2,3		31,1
Liikevoitto ennen oikaisua	10,4	3,4	44,2	2,2	-8,0		52,2
Oikaisu	2,1	-1,7	-1,6	-0,3	-0,1		-1,6
Oikaistu liikevoitto	12,5	1,7	42,6	1,9	-8,1		50,6

Milj. euroa 1-12/2012	KV-TOIM	TALO	INFRA	TATE	MUUT	ELIM	SEGM
Liikevaihto ennen oikaisua	934,3	682,4	591,1	230,0	37,8	-122,1	2 353,6
Oikaisu	-31,2						-31,2
Oikaistu liikevaihto	903,2	682,4	591,1	230,0	37,8	-122,1	2 322,4
Poistot ja arvonalentumiset ennen oikaisua	18,7	0,4	21,0	0,7	4,4		45,2
Oikaisu	-0,8	0,1	-1,7	0,1	-0,5		-2,9
Oikaistut poistot ja arvonalentumiset	17,9	0,5	19,3	0,8	3,9		42,3
Liikevoitto ennen oikaisua	16,6	19,6	43,5	3,2	-8,3		74,6
Oikaisu	-1,6	-2,7	3,7	0,1	0,6		0,2
Oikaistu liikevoitto	15,0	16,9	47,2	3,3	-7,7		74,8

Liikevoiton oikaisu 1-12/2012 sisältää 0,3 miljoonaa euroa IAS 19 -standardin muutoksesta aiheutunutta lisäystä, josta 0,2 miljoonaa euroa kohdistuu Kansainväliset toiminnot -toimialalle ja 0,1 miljoonaa euroa muille toiminnoille.

7) KONSERNIN TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	4-6/ 2013	1-3/ 2013	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012
Liikevaihto	521,2	306,4	668,6	716,6	567,0
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-520,4	-338,3	-633,3	-663,9	-548,6
Poistot	12,8	5,8	11,2	14,3	10,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-0,5	-0,5	-0,1	1,9	-0,4
Liikevoitto	-12,4	-38,2	24,0	40,4	7,7
Rahoituskulut	13,5	6,7	10,7	5,5	6,5

Rahoitustuotot	6,7	1,8	1,4	1,8	0,8
Tulos ennen veroja	-19,3	-43,2	14,7	36,6	2,0
Tuloverot	2,6	10,9	-5,6	-6,3	-1,0
Jatkuvien toimintojen tulos	-16,7	-32,3	9,1	30,3	1,0
Tulos lopetetuista toiminnoista			0,2	21,0	2,4
Tilikauden tulos	-16,7	-32,3	9,3	51,3	3,5
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-16,6	-32,2	9,2	51,1	3,6
Määräysvallattomille omistajille	0,0	-0,1	0,0	0,2	-0,2
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	-0,91	-1,72	0,26	1,59	0,00
Lopetetuista toiminnoista			0,02	1,07	0,12
Tilikauden tuloksesta	-0,91	-1,72	0,28	2,67	0,12
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	-0,91	-1,72	0,26	1,59	0,00
Lopetetuista toiminnoista			0,01	1,07	0,12
Tilikauden tuloksesta	-0,91	-1,72	0,27	2,67	0,12

8) SEGMENTTI-INFORMAATIO

Lemminkäisen liiketoiminta on organisoitu neljään toimialaan: kansainväliset toiminnot, talonrakentaminen, infrarakentaminen ja talotekniikka.
Segmenttiraportointi noudattaa tuloslaskelmaerien osalta konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita lukuun ottamatta lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltavien erien vaikutusta. Segmenttien varoina raportoidaan käyttöomaisuus, vaihto-omaisuus sekä myynti ja muut saamiset.

LIIKEVAIHTO Milj. euroa	1-6/ 2013	1-6/ 2012	1-12/ 2012
Kansainväliset toiminnot	332,6	334,8	903,2
Talonrakentaminen	239,5	282,8	682,4
Infrarakentaminen	174,7	224,2	591,1
Talotekniikka	98,4	117,4	230,0
Muut toiminnot	13,2	18,5	37,8
Konsernieliminointi	-30,7	-61,8	-122,1
Segmentit yhteensä	827,6	916,0	2 322,4
Lopetetut toiminnot		-33,6	-54,8
Konserni yhteensä, IFRS	827,6	882,4	2 267,6

POISTOT JA ARVONALENTUMISET Milj. euroa	1-6/ 2013	1-6/ 2012	1-12/ 2012
Kansainväliset toiminnot	7,5	6,8	17,9
Talonrakentaminen	0,2	0,2	0,5
Infrarakentaminen	7,7	7,9	19,3
Talotekniikka	0,4	0,4	0,8
Muut toiminnot	2,8	1,7	3,9
Segmentit yhteensä	18,6	16,9	42,3
Lopetetut toiminnot		-1,4	-1,3
Konserni yhteensä, IFRS	18,6	15,5	41,0

LIIKEVOITTO Milj. euroa	1-6/ 2013	1-6/ 2012	1-12/ 2012
Kansainväliset toiminnot	-30,9	-16,0	15,0
Talonrakentaminen	2,1	1,6	16,9
Infrarakentaminen	-7,7	6,5	47,2
Talotekniikka	-1,9	2,0	3,3
Muut toiminnot	-12,2	-4,7	-7,7
Segmentit yhteensä	-50,7	-10,5	74,8
Lopetetut toiminnot		-3,4	-24,4
Konserni yhteensä, IFRS	-50,7	-13,9	50,4

LIIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN Milj. euroa	4-6/ 2013	1-3/ 2013	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012
Kansainväliset toiminnot	235,8	96,8	252,0	316,4	231,1
Talonrakentaminen	116,4	123,1	252,4	147,2	158,7
Infrarakentaminen	124,7	50,0	134,6	232,3	157,6
Talotekniikka	54,5	43,9	61,4	51,2	56,9
Muut toiminnot	3,1	10,1	10,0	9,3	10,6
Konsernieliminointi	-13,3	-17,4	-41,8	-18,5	-27,0
Segmentit yhteensä	521,2	306,4	668,6	737,8	588,0
Lopetetut toiminnot				-21,2	-21,0
Konserni yhteensä, IFRS	521,2	306,4	668,6	716,6	567,0

POISTOT JA ARVONALENTUMISET VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN Milj. euroa	4-6/ 2013	1-3/ 2013	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012
Kansainväliset toiminnot	5,4	2,1	4,8	6,3	5,1
Talonrakentaminen	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Infrarakentaminen	5,2	2,5	4,5	6,9	4,8
Talotekniikka	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Muut toiminnot	1,9	0,9	1,6	0,6	0,9

Segmentit yhteensä	12,8	5,8	11,2	14,2	11,0
Lopetetut toiminnot				0,1	-0,7
Konserni yhteensä, IFRS	12,8	5,8	11,2	14,3	10,3

LIIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN Milj. euroa	4-6/ 2013	1-3/ 2013	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012
Kansainväliset toiminnot	-4,7	-26,2	2,5	28,5	-0,4
Talonrakentaminen	-2,0	4,1	15,2	0,1	2,2
Infrarakentaminen	3,4	-11,1	4,6	36,1	10,3
Talotekniikka	-0,5	-1,4	1,4	-0,1	1,2
Muut toiminnot	-8,5	-3,7	0,4	-3,4	-2,3
Segmentit yhteensä	-12,4	-38,2	24,2	61,1	11,0
Lopetetut toiminnot			-0,2	-20,7	-3,3
Konserni yhteensä, IFRS	-12,4	-38,2	24,0	40,4	7,7

VARAT Milj. euroa	6/2013	6/2012	12/2012
Kansainväliset toiminnot	482,5	377,3	335,9
Talonrakentaminen	494,5	295,8	275,8
Infrarakentaminen	239,6	193,6	120,5
Talotekniikka	56,9	32,0	30,4
Muut toiminnot	50,5	53,4	39,9
Segmentit yhteensä	1 324,0	952,2	802,5
Segmenteille kohdistamattomat varat ja konsernieliminoinnit yhteensä	137,8	437,5	501,0
Konserni yhteensä, IFRS	1 461,8	1 389,7	1 303,5

9) TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	6/2013	6/2012	12/2012
Oman pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % [1)]	2,9	5,0	11,1
Sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % [1)]	5,7	8,4	10,8
Liikevoitto-%	-6,1	-1,6	2,2
Omavaraisuusaste, %	29,2	31,2	37,2
Gearing, %	108,6	91,7	62,8
Korollinen nettovelka, milj. euroa	405,2	348,9	277,3
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa (sis. leasingostot)	42,9	31,8	64,5
Tilauskanta, milj. euroa	2 085,1	1 931,2	1 443,9
- josta Suomen ulkopuolisen liiketoiminnan osuus, milj. euroa	994,9	680,0	574,6
Henkilöstö keskimäärin	7 620	7 950	8 180
Henkilöstö kauden lopussa	8 637	9 063	7 370
Liikevaihto milj. euroa	827,6	882,4	2 267,6

[1)] Sisältää lopetettujen toimintojen tulosvaikutuksen

10) OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	6/2013	6/2012	12/2012
Tulos/osake laimentamaton, euroa	-2,63	-0,90	2,04
Tulos/osake laimennettu, euroa	-2,63	-0,90	2,03
Oma pääoma/osake, euroa	19,1	19,4	22,6
Osinko/osake, euroa			0,60
Osinko/tulos, %			26,9
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	288,5	306,3	280,6
Kurssi kauden lopussa, euroa	14,71	15,59	14,28
Vaihto kaudella, 1 000 kpl	1 155	314	992
Osakkeiden lukumäärä yhteensä	19 650 176	19 650 176	19 650 176
Omien osakkeiden lukumäärä	34 915	509	509
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 564 043	19 648 064	19 565 441
Laimennusvaikutuksella oikaistu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	19 564 043	19 648 064	19 660 976

11) AINEELLISET HYÖDYKKEET

Milj. euroa	6/2013	6/2012	12/2012
Hankintameno tilikauden alussa	437,1	464,0	464,0
Muuntoero	-7,4	2,4	4,6
Lisäykset	26,1	23,5	48,0
Hankitut liiketoiminnot	6,8	0,1	1,1
Vähennykset	-17,8	-9,2	-37,5
Lopetetut liiketoiminnot	-1,3	-0,4	-43,0
Siirrot erien välillä			0,0
Kertyneet poistot	-234,6	-266,1	-236,7
Siirretty myytävänä olevaksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		-14,4	
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	208,8	200,0	200,5

12) HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Yhtiö hankki 2.1.2013 Tampereen kaupungin asfalttiliiketoiminnan. Hankinnasta kirjattu liikearvo kohdistuu aseman vahvistumiseen Pirkanmaan markkina-alueella.

Yhtiö hankki 2.1.2013 Biomaa Oy:n koko osakekannan. Biomaa Oy on erikoistunut massastabilointiin ja pilaantuneiden maiden kunnostamiseen. Hankinnasta kirjattu liikearvo kohdistuu yhtiön mukana siirtyvään erikoisosaamiseen pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamisesta. Biomaa Oy fuusioitiin Lemminkäinen Infra Oy:öön 1.5.2013

Yhtiö hankki 2.1.2013 yhdellä kauppakirjalla Maanrakennus Katupojat Oy:n, Bergqvist Oy:n sekä Kuljetus Oy Wilkmanin koko osakekannat. Hankitut yhtiöt harjoittavat maarakennusurakointia, aluerakentamista, energiaverkkojen rakentamista, kuljetustoimintaa

sekä katujen talvi- ja kesäkunnossapitoa Etelä-Suomen alueella. Yhtiöiden hankinnasta tuloutettiin 0,1 milj. euron negatiivinen liikearvo. Yhtiöt fuusioitiin Lemminkäinen Infra Oy:öön 1.5.2013

Yhtiö hankki 2.5.2013 80 prosenttia tanskalaisen FD-Entreprise ApS:n osakekannasta. FD-Enterprise ApS on erikoistunut teiden asfaltti- ja betonipintojen jyrsintään ja sen toiminta on keskittynyt Tanskan itäosiin. Hankinnasta kirjattu liikearvo kohdistuu markkina-alueen laajentamiseen. Kauppa kaksinkertaistaa Lemminkäisen teiden jyrsinnän markkinaosuuden Tanskassa ja laajentaa Lemminkäisen markkina-alueen kattamaan koko maan. Hankintaan liittyvä vähemmistölunastusoptio on kirjattu taseeseen velaksi.

Vuonna 2013 hankittujen liiketoimintojen kirjatut käyvät arvot yhdistämisen jälkeen on esitetty seuraavassa taulukossa.

Milj. euroa	Käyvät arvot yhdistämisen jälkeen 2013
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	8,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,0
Pitkäaikaiset saamiset	0,6
Vaihto-omaisuus	0,4
Lyhytaikaiset saamiset	5,1
Rahavarat	2,2
Varat yhteensä	16,4
Laskennalliset verovelat	0,2
Korolliset velat	3,2
Muut velat	4,9
Velat yhteensä	8,3
Nettovarat	8,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0
Rahana maksettu kauppahinta	8,4
Velaksi kirjattu osuus kauppahinnasta	4,8
Hankintameno yhteensä	13,2
Liikearvo	5,1
kirjattu taseen liikearvoon	5,2
negatiivista liikearvoa kirjattu tuloslaskelmaan	-0,1
Rahana maksettu kauppahinta	8,4
Hankittujen tytäryritysten rahavarat	2,2
Rahavirtavaikutus	6,1
Kuluksi kirjatut hankinnoista johtuvat menot	0,2

13) LOPETETUT TOIMINNOT JA MYYTÄVÄKSI LUOKITELLUT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT

Vuonna 2013 yhtiöllä ei ole ollut lopetettuja toimintoja, eikä myytäväksi luokiteltuja pitkäaikaisia omaisuuseriä. Vertailukauden luvissa lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltuna ovat yhtiön betoniliiketoiminta (Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy), urheilurakentamisliiketoiminta sekä Uudenkaupungin alueen talo- ja kiinteistötekninen liiketoiminta. Lisäksi yhtiön betoniliiketoiminta (Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy) oli luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi.

14) RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

A = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

B = Lainat ja saamiset

C = Myytävissä olevat rahoitusvarat

D = Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat

E = Suojauslaskennan alaiset johdannaiset

Milj. euroa	A	B	C	D	E	TASE-ARVO	KÄYPÄ ARVO
30.6.2013							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat rahoitusvarat			4,0			4,0	4,0
Muut pitkäaikaiset saamiset		1,1				1,1	1,1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		464,4				464,4	464,4
Johdannaissopimukset	2,6					2,6	2,6
Myytävissä olevat rahoitusvarat			65,0			65,0	65,0
Rahavarat		24,3				39,6	39,6
Rahoitusvarat yhteensä	2,6	489,7	69,0	0,0	0,0	561,3	561,3
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat				163,0		163,0	164,1
Muut pitkäaikaiset velat				4,7		4,7	4,7
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat				331,5		331,5	331,5
Ostovelat ja muut rahoitusvelat1)				353,3		353,3	353,3
Johdannaissopimukset	2,6				0,3	2,9	2,9
Rahoitusvelat yhteensä	2,6	0,0	0,0	852,5	0,3	855,3	856,4

Milj. euroa	A	B	C	D	E	TASE-ARVO	KÄYPÄ ARVO
31.12.2012							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat rahoitusvarat			6,0			6,0	6,0
Muut pitkäaikaiset saamiset		0,5				0,5	0,5
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		362,6				362,6	362,6
Johdannaissopimukset	0,5					0,5	0,5
Myytävissä olevat rahoitusvarat			59,0			59,0	59,0
Rahavarat		34,9				34,9	34,9
Rahoitusvarat yhteensä	0,5	398,0	65,0			463,5	463,5
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat				138,8		138,8	138,8
Muut pitkäaikaiset velat				7,6		7,6	7,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat				232,4		232,4	232,4
Ostovelat ja muut rahoitusvelat[1)]				295,9		295,9	295,9
Johdannaissopimukset	1,8				0,6	2,4	2,4
Rahoitusvelat yhteensä	1,8			674,7	0,6	677,1	677,1

[1)] Ostovelat ja muut rahoitusvelat eivät sisällä lakisääteisiä velvoitteita eivätkä saatuja ennakkomaksuja, koska näitä ei luokitella IFRS:n mukaisiksi rahoitusveloiksi.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisestä on kerrottu tarkemmin Lemminkäisen vuosikertomuksessa 2012, konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 24.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista ja -veloista

Tasolle 1 kuuluvat rahoitusinstrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, joten niiden käyvät arvot ovat saatavilla toimivilta ja tehokkailta markkinoilta.
Tasolle 2 kirjattujen instrumenttien käyvät arvot perustuvat markkinoilta saataviin tietoihin ja yleisesti hyväksyttyihin arvostusmenetelmiin, mutta eivät ole suoraan noteerattu markkinoilla.
Tason 3 käyvät arvot eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan välittäjien antamiin noteerauksiin ja markkina-arvostusraportteihin.

Milj. euroa	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
30.6.2013			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		4,0	4,0
Rahamarkkinasijoitukset	65,0		65,0
Johdannaisinstrumentit			
Johdannaisvarat	2,5	0,0	2,6
Johdannaisvelat	1,2	1,6	2,9

Milj. euroa	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
31.12.2012			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		6,0	6,0
Rahamarkkinasijoitukset	59,0		59,0
Johdannaisinstrumentit			
Johdannaisvarat	0,2	0,3	0,5
Johdannaisvelat	1,5	0,8	2,4

Tason 3 täsmäytyslaskelma

A = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset

B = Muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat

Milj. euroa	A	B
Alkusaldo 31.12.2012	-0,6	6,0
Lisäykset		0,0
Vähennykset		-2,0
Selvitetyt johdannaiset	0,2	
Käyvän arvon muutokset tuloslaskelmassa	-1,2	
Käyvät arvot 30.6.2013	-1,6	4,0

15) LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

	6/2013	6/2012	12/2012
Myynnit osakkuus- ja yhteisyrityksille	1,1	1,0	3,9
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	2,3	4,4	14,4
Myyntisaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,9	0,8	2,2
Ostovelat osakkuus- ja yhteisyrityksille	1,9	3,9	0,2

16) KONSERNIN ANTAMAT VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	6/2013	6/2012	12/2012
Omasta puolesta annetut pantit			
Pantatut talletukset	0,0		0,0
Muiden puolesta annetut pantit			
Pantatut arvopaperit		0,0	
Takaukset			

Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta	17,4	20,3	17,9
Työyhteenliittymien ja kiinteistöyhtiöiden puolesta	13,0	13,3	13,3
Yhteensä	30,4	33,7	31,2
Peruuttamattomien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat			
Vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluessa	13,9	14,8	15,0
Yli yhden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	29,9	30,4	30,4
Yli viiden vuoden kuluessa	8,8	13,0	17,0
Yhteensä	52,6	58,2	62,3
Investointien ostositoumukset	2,6	10,1	5,3
Johdannaissopimukset			
Valuuttatermiinit			
Nimellisarvo	141,1	60,0	93,6
Käypä arvo	1,4	0,7	-0,3
Koronvaihtosopimukset			
Nimellisarvo	54,3	28,6	61,5
Käypä arvo	0,0	-1,2	-1,1
Hyödykejohdannaiset			
Määrä, MT	99 600	39 550	40 000
Nimellisarvo	35,2	14,9	17,2
Käypä arvo	-1,6	-1,5	-0,6

17) EHDOLLISET VELAT

Korkein hallinto-oikeus (KHO) määräsi vuonna 2009 kotimaisille asfalttialan yrityksille kilpailulainsäädännön rikkomuksista seuraamusmaksun.

Käräjäoikeudessa oli kesäkuun 2013 lopussa vireillä yhteensä 52 kunnan ja Suomen valtion (Liikennevirasto) Lemminkäistä ja muita asfalttialan yhtiöitä vastaan nostamat vahingonkorvauskanteet. Kantajat katsovat, että kilpailunrajoituksilla on aiheutettu niille vahinkoa. Lemminkäistä vastaan esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on tällä hetkellä yhteensä noin 129 milj. euroa. Kanteissa esitetyt vaatimukset ovat määriltään ja perusteiltaan toisistaan poikkeavia.

KHO:n vuonna 2009 antama päätös ei merkitse sellaisenaan, että Lemminkäinen tai jotkin muut asfalttialan yhtiöt olisivat aiheuttaneet asfalttiurakoiden tilaajille vahinkoa. Päätös ei koske niitä yksittäisiä urakkasopimuksia, joihin kantajat ovat ilmoittaneet vetoavansa vaatimustensa tueksi. Päätös ei koske myöskään yksittäisten urakoiden hinnoittelua, eikä KHO ole tutkinut väitettä, jonka mukaan urakoissa olisi peritty markkinahinnasta poikkeavaa ns. ylihintaa.

Lähtökohtaisesti Lemminkäinen pitää vahingonkorvauskanteita perusteettomina. Kanteet käsitellään käräjäoikeuden määräämässä järjestyksessä ja aikataulussa. Oikeudenkäyntien pääkäsittelyt alkoivat 38 kunnan sekä Liikenneviraston kanteiden osalta syyskuussa 2012 ja päättyivät 12.4.2013. Kyseisissä 39 kanteessa esitettyjen kannevaatimusten pääomamäärä on noin 121 milj. euroa. Käräjäoikeuden ilmoituksen mukaan päätökset kyseisten kanteiden osalta annetaan aikaisintaan 24.10.2013.

Muiden 14 kanteen osalta pääkäsittelyjen alkamisajankohtaa ei ole vielä määrätty.